

Geweld tegen hulpverleners in de Psychiatrie. Strafrechtelijke reactie of niet? Summary (in Dutch)

Het aantal (ernstige) incidenten in de psychiatrie is hoog. Slachtoffers doen hier vaak geen aangifte van. Als dit wel gebeurt acht het OM vervolging in veel gevallen zinloos. Dit staat in scherp contrast met de wijze waarop het OM reageert op geweld ten aanzien van andere hulpverleners, zoals ambulancepersoneel.

Verder wordt regelmatig verondersteld dat een psychiatrische instelling eigen sanctiemiddelen tot haar beschikking heeft. De instelling heeft deze sanctiemogelijkheden echter nadrukkelijk niet. Opmerkelijk is de veronderstelling dat psychiatrische patiënten die een geweldsdelict plegen bij voorbaat volledig ontoerekeningsvatbaar zijn. Vaker dan nu gebruikelijk is, is een strafrechtelijk onderzoek, inclusief getuigenverhoor en een onafhankelijk onderzoek op zijn plaats.

Wanneer we de vraag naar wenselijkheid van strafvervolging bekijken vanuit de drie perspectieven (de strafrechtelijke handhaving, de forensische psychiatrie en het perspectief van de hulpverlener), kan geconcludeerd worden dat in ieder geval aangifte en strafrechtelijk onderzoek gedaan moet worden wanneer a) het incident ernstig letsel tot gevolg heeft, b) het incident een zedendelict betreft of c) wanneer de patiënt herhaaldelijk geweldsincidenten veroorzaakt.

Voor meer precieze aanbevelingen is nader (empirisch) onderzoek binnen de betrokken disciplines gewenst. Experts uit het strafrecht (OM en rechterlijke macht), de (forensische)psychiatrie maar ook beroepsverenigingen van hulpverleners moeten hiervoor geraadpleegd worden. Het resultaat is een door het veld gedragen leidraad, die niet alleen een hulpmiddel is voor de politie en het OM, maar ook duidelijkheid en rechtsgelijkheid geeft voor zowel daders als slachtoffers, en waarmee de schijn van willekeur in de afhandeling wordt voorkomen.

Harte, J.M., Leeuwen, M.E. van & Nederpelt, G. van (2010).
Geweld tegen hulpverleners in de Psychiatrie. Strafrechtelijke reactie of niet? *Nederlands Juristenblad*, 19, 1229-1233. Summary (Dutch).